7/875

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

SAYI :B.05.1.EGM.0.12.04.01-7715-133269
KONU:Yazılı Soru Önergesi

22./7/2003

TBMM BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığı'nın 03.07.2003 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.GNS.0.10.00.02.2391-7/875-2392/9168 sayılı yazı.

İstanbul Milletvekili Gürsoy EROL tarafından TBMM Başkanlığına sunulan tarafımdan cevaplandırılması istenilen soru önergesinin (7/875) cevabı aşağıya çıkarılmıştır.

1) 5682 sayılı sayılı Pasaport Kanununun 12, 13, 14, 15 ve 17 nci maddelerine göre, Türk vatandaşlarına;

a) Diplomatik pasaport,

b) Hususi damgalı pasaport,

c) Hizmet damgalı pasaport,

d) Umuma mahsus pasaport verilmektedir.

Pasaport Kanununun ilgili maddelerine göre düzenlenen pasaportlar, hamilinin yurtdışına seyahat etme gerekçesine göre çeşitlendirilmiştir.

2) 5682 sayılı Pasaport Kanununun 13, 14 ve 17 nci maddeleri gereği; anılan pasaportların verilmesi için Kanunda sayılan makamlarca istenen belgeler aynı değildir.

a) Diplomatik pasaportlar Pasaport Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen kişilere resmi sıfatı ve unvanı sebebiyle Dışişleri Bakanlığınca ve yurtdışında Büyükelçiliklerimiz tarafından verilmektedir.

b) Pasaport Kanununun 14/A üncü maddesine göre hususi damgalı pasaportlar; Türkiye Büyük Millet Meclisi eski üyeleri, eski bakanlar ile birinci, ikinci ve üçüncü derece kadrolarda bulunan veya bu kadrolar karşılık gösterilmek veya T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilip emekli kesenekleri bu derecelerden kesilmek suretiyle sözleşmeli olarak çalıştırılan Devlet memurları ve diğer kamu görevlilerine diplomatik pasaport verilmesini gerektiren vazifelerden başka herhangi bir resmi vazife ile veya kendi hesaplarına yabancı ülkelere gittikleri zaman verilmekte, bunlardan emeklilik veya çekilme sebepleriyle vazifelerinden ayrılmış olanlar da bu tür pasaport almakta, büyükşehir, il ve ilçe belediye başkanlarına da görevleri süresince hususi damgalı pasaport düzenlenmektedir.

c) Pasaport Kanununun 14/B maddesine göre hizmet damgalı pasaportlar; aynı Kanun gereğince kendilerine diplomatik veya hususi damgalı pasaport verilmesi mümkün olmayan kimselere, Hükümetçe, hususi idarelerce veya belediyelerce resmi vazife ile dış memleketlere gönderildiklerinde veya dış memleketlerde vazifeye alındıklarında verilmekte, Türkiye Cumhuriyetinin üyesi bulunduğu milletlerarası kuruluşlarda memur statüsünde çalışanlar ile Türk Hava Kurumu ve Türkiye Kızılay Cemiyetince görevlendirilenlere de aynı nevi pasaport verilmektedir.

d) Pasaport Kanununun 15 inci maddesine göre, kendi hesaplarına veya turistik amaçla seyahat etmek isteyen vatandaşlarımıza Valiliklerin (İl Emniyet Müdürlükleri) pasaport birimlerince, yurtdışında ise Konsolosluklarımızca umuma mahsus pasaport verilmektedir.

e) Pasaport Kanununun 13 ve 14'üncü maddelerinde belirtilen diplomatik, hususi damgalı ve hizmet damgalı pasaportları talep eden vatandaşlarımız bu pasaportlarını almaya hak kazandıklarına dair bu Kanun maddeleriyle belirlenen resmi durumlarını ispatlayan belgeleri de aynı maddelerde belirtilen pasaport vermeye yetkili makamlara ibraz etmektedir.

Diğer taraftan, kendi hesaplarına veya turistik amaçlarla seyahat emek için umuma mahsus pasaport talep eden vatandaşlarımız; Pasaport Kanununun 17 nci maddesinde belirtilen belgelerini, diplomatik, hususi ve hizmet damgalı pasaport talep edenlerden istenilen belgelere göre daha da kolaylıkla İl Emniyet Müdürlüklerine ibraz ederek 1 iş günü içinde pasaport alabilmektedirler. Zira bu nevi pasaport için gerekli belgeler, temini için bürokratik bir işlem gerektirmeyen fotoğraf, nüfus cüzdanı ve müracaat formundan oluşmaktadır.

f) 492 sayılı Harçlar Kanununun 85/a maddesi gereği; diplomatik, hususi ve hizmet damgalı pasaportlar harca tabi değildir. Bu tür pasaportlar için sadece 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa göre, Maliye Bakanlığının Değerli Kağıtlar Kanunu Genel Tebliği uyarınca halen 45.000.000 T.L.'sı değerli kağıt (pasaport cüzdan) bedeli alınmaktadır.

Öte yandan, yine 492 sayılı Harçlar Kanununa göre umuma mahsus pasaportlar kanuni istisnalar haricinde harca tabi olup, Maliye Bakanlığınca belirlenen ve Harçlar Kanununa bağlı 6 sayılı tarifede belirtilen miktarlara göre (01.01.2003 tarihinden itibaren);

-6 aya kadar süreli olarak talep edilenlerden	:56.650.000 T.L.
-1 yıl süreli olarak talep edilenlerden	:80.810.000 T.L.
-2 yıl süreli olarak talep edilenlerden	:136.310.000 T.L.
-3 yıl süreli olarak talep edilenlerden	:194.800.000 T.L.
-5 yıl süreli olarak talep edilenlerden	:276.070.000 T.L.'sı

Pasaport harcı Maliye Bakanlığına bağlı kurumlarca tahsil edilmektedir.

Yine, umuma mahsus pasaportlar için 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa göre, Maliye Bakanlığının Değerli Kağıtlar Kanunu Genel Tebliği uyarınca halen 45.000.000 T.L.'sı değerli kağıt (pasaport cüzdan) bedeli alınmaktadır.

3) Vatandaşlarımızın resmi sıfatı, unvanı veya devlet memuru olması cihetiyle kadro derecesi ya da yabancı memleketlere görevli olarak gönderilmesi sebepleriyle veya kendi hesabına, turistik amaçlarla seyahat etme gerekçesiyle farklı amaçlarla düzenlenen yukarıda sayılan 4 çeşit pasaport için durumlarını ispatlayacak aynı belgelerin istenmesinin düşünülemeyeceği aşikardır. Yine söz konusu pasaportları talep edenlerden Pasaport Kanununun ilgili maddelerine göre, halen pasaport vermeye yetkili makamlarca asgari gereken belgeler istenilmektedir.

Öte yandan, yukarıda da belirtildiği üzere Değerli Kağıtlar Kanununa göre pasaport cüzdan bedelleri ve Harçlar Kanununa göre pasaport harç bedelleri Maliye Bakanlığınca belirlendiğinden, bu bedellerin belirlenmesi veya değiştirilmesi hususunda Bakanlığımızın tasarrufu bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arzederim.

Abdülkadir AKSU
İçişleri Bakanı

DAĞITIM :

Gereği :	Bilgi :
TBMM Başkanlığına	Başbakanlığa